

OLAJ- ÉS VEGYIPARI TŰZOLTÓSÁGOK 5. NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJA 2009. november 17-18.

Alec Feldman, Fulcrum Consultant, JOIFF, Írország

JOIFF – Hozzáértő vészhelyzeti beavatkozás – alapvető az üzleti fenntarthatósághoz és hitelességhez

Jó reggelt, hölgyeim és uraim! Először is szeretnék köszönetet mondani a MOL FER-nek a meghívásért, és a rendkívül kedves vendégszeretetért, nagyon élvezetes és érdekes néhány napon volt részem.

Ami engem illet, több mint 40 évnyi tapasztalatot szereztem a tűzoltó szakmában világszerte, a cégem jelenleg egy nemzeti szakmai képzést nyújtó értékelő központ része az Egyesült Királyságban, valamint világszerte támogatjuk a vészhelyzeti beavatkozásra irányuló képzéseket, nemzetközi tanácsadást biztosítunk, egyéni védőfelszereléseket, kompetencia alapú tréninget, valamint légiközlekedési vészhelyzeti tervezést. Ám a mai előadásom oka az, hogy mi egyben egy JOIFF nevű szervezet titkársága is vagyunk, amely vészhelyzeti szolgálatok menedzsmentjével foglalkozó szervezet.

A JOIFF tagsága a fokozottan veszélyes iparágakban működő szervezetekből áll és/vagy olyanokból, amelyeknél vannak kijelölt vészhelyzeti segélynyújtó személyek, akik ezt ipari és kereskedelmi szervezetek számára biztosítják. A JOIFF célja egyszerűen a biztonsági és a munkahelyi normák javítása azokban a szektorokban, amelyekben a tagjai működnek. E hónap elején 122 teljes tagsággal rendelkező szervezet tartozott hozzánk, és örömmel üdvözljük a vállalati tagokat is, vagyis azokat, akik támogatni kívánják a JOIFF munkáját; 48 szervezetünk van, akik vállalati tagok, és 32 országban vagyunk jelen világszerte. Ez tehát valóban egy nemzetközi szervezet, amely vészhelyzeti segélynyújtókat tömörít.

A JOIFF a 90-es években kezdte meg működését az Egyesült Királyság petrokémiai ágazatán belül, és egyetlen célja, és a folyamatos fő célja, hogy információkat osszon meg a vészhelyzeti beavatkozással foglalkozók között, hogy mások hibáiból tanulhassanak, és azokat ők maguk lehetőleg ne kövessék el. Az én cégem, a Fulcrum, a 90-es évek során kezdett együttműködni a JOIFF-fal, és közösen felismertük, hogy komoly nehézségekkel küzd a vészhelyzeti segélynyújtók képzése. Nem voltak közös standardok a vészhelyzeti segélynyújtó csoportok képzésében, és nem volt egyetemesen elismert akkreditációs rendszer az ilyen típusú képzésben. Ezért a JOIFF és a Fulcrum közösen létrehozta a JOIFF Képzési Normabizottságát 1999-ben. A Bizottság tagjai olyan JOIFF-tagokból áll, akik nagy tapasztalattal rendelkező és magasan képzett vészhelyzeti segélynyújtó vezetők vagy tűzoltóparancsnokok, akik jól tudják, mire van szükség a vészhelyzeti beavatkozásban. A Normabizottság olyan kurzusokat dolgozott ki, amelyek főként az ipari vészhelyzeti beavatkozáshoz kapcsolódtak, és az eredmény egy szakbizonyítvány volt. Amikor megkezdtük a munkánkat az Egyesült Királyságban, azt vettük észre, hogy nincs megfelelő képzési oklevél, és a legtöbb ipari vészhelyzeti segélynyújtó a képzését helyi, települési úton kapta, erről semmiféle bizonyítványt nem kaptak, vagy ha igen, az csak azt igazolta, hogy látogatták a képzést. Ezért a JOIFF Képzési Normabizottsága olyan eljárásokat vezetett be,

OLAJ- ÉS VEGYIPARI TŰZOLTÓSÁGOK 5. NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJA 2009. november 17-18.

amelyek biztosították az általánosan elfogadható minimális képzési normákat. A JOIFF úgy véli, a képzés célja az kell legyen, hogy a tanuló végül olyan ismeretekhez, készségekhez és tudáshoz jusson, amelyek képessé teszik feladatainak hozzáértő, folyamatos végzésére.

Magabiztosság. Sok ember nagyon magabiztos azzal kapcsolatban, amit tanul. Ez nem egyenlő a hozzáértéssel. Ha azt gondoljuk, hogy képesek vagyunk rá, az a magabiztosság. Ha folyamatosan jól végezzük, az a hozzáértés. Biztos vagyok benne, hogy Önök közül sokan képzik saját diákjaikat. Kapnak ők bizonyítványt a képzés végén? Ha nem, akkor valójában nem sok értelme van, mert ahogy mindnyájan tudjuk, a mai perekkel és eljárásokkal teli világban, amelyben mindnyájan élünk, a részletek legfontosabbika az, hogy mindenről legyen feljegyzés. Ha kapnak bizonyítványt, de az csak a részvételt igazolja, az haszontalan. Abszolút időpocsékolás. Mit csináltak a részvétel során? Ezért mi a JOIFF-nál a kompetenciáról, a hozzáértésről adunk bizonyítványt. A diákokat elbíráljuk, és a kompetenciájukat értékeljük.

Ahogy járjuk a világot, és beszélünk az ipari vészhelyzeti beavatkozás képviselőivel, úgy találjuk, hogy a vezetőség erősen vonakodik biztosítani a megfelelő vészhelyzeti beavatkozási hátteret, mert az pénzbe kerül. Pénzbe kerül a felszerelés, pénzbe kerül a képzés, pénzbe kerül a kompetenciák fenntartása, és szintén pénzbe kerül az erőforrások fenntartása, és maga az elhárítás is költséges folyamat. Nagyon sok ember hozzáállása az, hogy ez velünk soha nem fog megtörténni. Sok ember, aki a vészhelyzeti terveket készíti, a legoptimistább forgatókönyv szerint dolgozik. Más szóval, ha nálunk baleset történik, először mi foglalkozunk majd vele, de a helyi települési hatóság gyorsan itt lesz, és támogatja majd a tevékenységünket. Mi történik, ha nagyobb tűz üt ki, komoly életveszély van, és a helyi hatóság már egy másik balesetbe ment ki, mire hívnánk őket? A legjobb esetre épülő forgatókönyvünk mehet a kukába. És még ha reagálnak is, és amikor reagálnak, megvan-e a szükséges felszerelésük, a hozzáértő személyzetük, a kellő tudásuk és képzettségük ahhoz, hogy hivatalosan is foglalkozzanak a balesettel? Sokat beszélünk már róla ezen a konferencián, hogy mennyire szükség van a helyhatóság és az iparág együttműködésére, mert az iparban dolgozóknak megvan a tudásuk, megvan a tapasztalatuk, és szükségük lenne a képzésre, és megvan, illetve meg kéne legyen a felszerelésük.

Sok embernél megtalálható az a buta hozzáállás, hogy ezen pénzt spórolhatok meg. De én azt mondom: ha azt gondolják, hogy a megelőzés drága, próbáljanak ki egy balesetet, és nézzék meg, az mennyibe fog kerülni. Mert a balesetek bizony megtörténnének. A képernyőn látható valamennyi baleset vagy esemény megelőzhető lett volna. Valamennyit emberi mulasztás okozta. A megfelelő reakció hiánya. Tegnap hallottunk a Porto Rico-i tüzesetről, hallottunk a jaipuri esetről; ijesztő, hogy ezek közül az esetek közül hány történt ugyanaból az okból. Újra és újra megtörténnének, és az emberek nincsenek felkészülve rájuk, mikor bekövetkeznek. A buncefieldi eset, amiről sokat hallottunk, mostanáig négy milliárd fontba került. A jelzések alapján úgy tudjuk, hogy a végleges költség ennek legalább duplája lesz, mielőtt még bármi ki lenne fizetve. És ez csak egyetlen vállalat. Ismétlem: ha azt gondolják, hogy a megelőzés drága, próbáljanak ki egy balesetet.

OLAJ- ÉS VEGYIPARI TŰZOLTÓSÁGOK 5. NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJA 2009. november 17-18.

A balesetek nem csak megtörténnek; a baleseteknek okuk van. És az összes itt felsorolt tragédiát emberi mulasztás okozta. Természetesen az Európai Unióban, és gyakorlatilag a világ összes többi országában, az emberek kollektíven tartoznak felelősséggel a hibáikért, és személyesen az inkompetenciájukért. Az ipari vészhelyzeti beavatkozásnak arra lenne szüksége, hogy hozzáértő szakemberek gyors helyszíni segítséget tudjanak nyújtani. Nekik megfelelő felszerelésre, megfelelő tudásra, megfelelő felkészítésre és a megfelelő tapasztalatra van szükségük ahhoz, hogy megfelelően kezelhessék a kockázatokat a helyszínen. A hozzáértő vészhelyzeti beavatkozás természetesen nem előzheti meg a baleseteket és hasonló eseményeket, de arról mindenképpen gondoskodik, hogy azok hatása a szervezetre, a közösségre, a környezetre és az üzletfolytonosságra a lehető legkisebb legyen.

A kompetencia az ipari vészhelyzeti beavatkozásban jelenti a kockázatok ismeretét, a feladathoz szükséges megfelelő eszközök meglétét, és a speciális védőfelszerelés nyújtotta védelmet. A vészhelyzeti beavatkozás több egyszerű reakciónál. Tervezést is jelent, hogy a helyszíni kockázatok minimalizálhatók legyenek; az esetleges problémák számba vételét, a különböző adott irányítórendszerek megfigyelését, és kiképzést az állandó felkészültségre. Igen, a beavatkozásra szükség lehet, és a legtöbb hozzáértő és jól képzett vészhelyzeti segélynyújtó, aki komolyan veszi a munkáját, azt kívánja, hogy soha ne legyen rá szükség. Ám néha mégis megtörténik a baj, úgyhogy ha már be kell avatkozni, azt előre megtervezett munkaerővel és erőforrásokkal kell elvégezni. Így képesek irányítás alá venni és minimalizálni a személyes vagyonban és a környezetben keletkező károkat. Az iparban nagyon fontos továbbá, hogy minimalizálják a szervezetben keletkező törést, hogy biztosítsák az üzletfolytonosságot, vagyis a vállalat lehetőleg zavartalan további működését.

A hozzáértés csökkenti a kudarc lehetőségét. Biztosítja azt, hogy ha mégis kudarca kerül sor, azt hatékonyan és hatásosan kezeljük. A hozzáértés az egyes feladatkörökkel kapcsolatos ismeretek, készségek és tudás kombinációja, és magában foglalja egy feladat elvégzésére való alkalmasság mértékét. Fontos, hogy a hozzáértésről folyamatosan bizonyítást kell tenni.

A fokozottan veszélyes iparágak és a nagy cégek, amelyekről ma beszéltünk, a világon mindenhol megtalálhatók. Hogyan értékelik a fokozottan veszélyes iparágakban dolgozók a saját vészhelyzeti segélynyújtóik hozzáértését a különböző országokban? Miféle viszonyítási értékeket használnak? A JOIFF álláspontja az, hogy az ipari vészhelyzeti segélynyújtó csapatok hozzáértését egyetemesen elfogadható kompetencia- és hitelesítési normák szerint kell mérni. Arra jutottunk, bár eredetileg nem ez volt a célunk, hogy a JOIFF-akkreditáció az egyetlen általános érvényű kompetencia- és hitelesítési norma az ipari vészhelyzet-elhárító csoportok körében. Ahogy elmondtam, és elmondom újra, a képzési időszakok vagy programok végén kiadott JOIFF-bizonyítvány azt jelenti, hogy minden sikeres diák, minden olyan diák, aki a megmérettetés során hozzáértőnek bizonyult, a kompetenciája elismeréseként kapja a bizonyítványt.

A JOIFF alapja – az információk megsztása mellett – a kompetencia alapú személyes fejlesztési program vészhelyzeti segélynyújtók számára. A program fejlesztése annak a helyszínnek az alapján történik, ahol a vészhelyzeti segélynyújtók dolgoznak, mivel alapvetően ha baleset történik, az ott fog bekövetkezni. A kompetencia mérése annak a

OLAJ- ÉS VEGYIPARI TŰZOLTÓSÁGOK 5. NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJA 2009. november 17-18.

személynek a konkrét munkaköréhez viszonyítva történik, akinek a feladatot el kell végeznie. És ahogy említettem, a képzés jó része helyszín-specifikus – tapasztalaton alapuló tanulás azon a helyszínen, ahova a munkájuk kötődik, mert ez a legjobb módja annak, hogy a hozzáértését megmutassa, és megmutassa annak megbízható folyamatosságát is.

A JOIFF kialakított – és jelenleg is dolgozik azon, hogy kialakítson – egy személyes fejlesztési standardot vészhelyzeti segélynyújtók számára. Ez kezdődik az alapoknál, vagyis az alapvető iskolai végzettségnél, folytatódik a fizikai képességeknél és a tűzoltóktól elvárt állóképességnél – találkoztunk néhány igen érdekes eljárással a világban, nem egyszerű terület, de mielőtt valaki hatékony vészhelyzeti segélynyújtóvá válik, szüksége van bizonyos fizikai képességekre és a tűzoltóktól elvárt állóképességre. Aztán amikor munkába állnak, a tanúsított megelőző tanulmányokat is figyelembe vesszük; a JOIFF kialakított egy oklevelet, amely megállapítja a vészhelyzeti beavatkozásban szükséges legfontosabb készségeket. Ezt követően haladó bizonyítványokat adunk az embereknek, jelenleg az Egyesült Királyságban a Nemzeti Képesítési Normáknak megfelelően, de ezeket a normákat a világban mindenütt kezdik elfogadni, és most dolgozunk egy alapidiploma kialakításán, amely a vészhelyzeti segélynyújtó számára megfelelő karriert és személyes fejlesztési programot biztosít. Röviden, ez a személyes fejlesztési program lényege, ahogy látják, a belépés a jóváhagyott korábbi tanulmányokkal kezdődik, és a JOIFF-diploma egy kétéves helyszíni program, majd jönnek a speciális területek, pl. a légzőkészülékek használata, vagy a tűzoltó járművek vezetése, majd így tovább addig a pozícióig, ahol már megpróbálkozhatnak az alapidiplomával. Ám egész idő alatt folytatni kell a gyakorlati tűzoltási, légzőkészülékhez és más speciális területekhez kapcsolódó képzéseket a kompetencia folyamatos fenntartásához és bizonyításához. A JOIFF-diploma, ami a most befejezett alapkursus, egy kétéves helyszíni program, helyszíni képzés; a JOIFF nem képzést biztosít, hanem értékelést és tanúsítást, egy programot biztosít, majd annak a programnak az értékeléséhez és tanúsításához szükséges procedúrákat. A JOIFF-diploma program 24 egységből áll, több mint százféle elemet tartalmaz, amelyek több mint 700 olyan kompetenciát sorakoztatnak fel, amelyek elengedhetetlenek a vészhelyzeti beavatkozásban. Az értékelés helyben történik, a tanúsítás most már elektronikus úton.

Csak tekintsek át gyorsan az általunk felsorolt egységeket; ahogy Önök is láthatják, helyszíni topográfia – a helyszín rendkívül fontos –, biztonságos üzemeltetés, a tűz tudományos megközelítése stb., hordozható tűzoltó-felszerelések, fecskendő gyakorlatozás, tolólétrás gyakorlatozás, hab... vagyis alapvetően a helyszínen megtalálható felszerelések helyes használatának megtanulása. Ezek nem mindegyike szükséges valamennyi helyszínen, ezért sor kerül egy kockázat-elemzésre, és ha bebizonyosodik, hogy egy adott kompetenciára nincs szükség egy konkrét helyszínen, annak elvégzése nem szükséges. A diploma elsősorban helyszíni képzésen és értékelésen alapul, és erőteljes külső képzéssel egészül ki egy JOIFF által akkreditált képzési központban, amelyről mindjárt ejtek néhány szót. Az eredmény egy olyan oklevél, amelynek címe „Beavatkozás vészhelyzetek esetén”.

A következő szintre áttérve, van ez a képesítésünk, a „Vészhelyzeti beavatkozás”, és látják például a címet, „Életek felkutatása balesetben”; ez lehet egy vegyi üzemben, lehet légiközlekedésben, egy reptéren, bárhol, ahol a helyszínen az adott kockázat jelen van, de

OLAJ- ÉS VEGYIPARI TŰZOLTÓSÁGOK 5. NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJA 2009. november 17-18.

ezek általános címek, a hozzájuk tartozó kurzusokkal. Pl. „Tűzek megfékezése és oltása”, ez történhet egy közigazgatási épületben, egy vegyi üzemben, akárhol. Ezek tehát azok a programok, amelyeket általános standardok esetén nyújtunk, majd ezeken belül alakítjuk ki a helyszínek megfelelő kompetenciákat. Mi a JOIFF-nál azt valljuk, hogy a leghatékonyabb kompetencia alapú képzés a helyszíni és a külső képzés kombinációja, és ez alapkompenciákra építve céloz meg helyszíni-specifikus területeket. A JOIFF kialakított egy eljárást, amely során rangsoroljuk a gyakorlópályákat, és JOIFF-akkreditációt biztosítunk azoknak az intézményeknek, akik teljesítik a követelményeket. Ezek valóban kiváló képzési központok. Három konkrét területet vizsgálunk meg. A létesítményt, az oktatókat és a kurzus tartalmát. A gyakorlópályáknak rendszeres kockázat-elemzésen kell átesniük, és biztonságosnak kell lenniük. A JOIFF-akkreditált képzés kulcstényezője a biztonság. A létesítményeknek rendelkezniük kell az adott képzés kivitelezéséhez szükséges erőforrásokkal. Kulcstényezőt jelentenek az oktatók és az elbírálók; ők profik, nagy tudásúak és saját területükön tapasztaltak kell legyenek. Egyik követelményünk például az, hogy ha egy települési tűzoltóképző központról van szó, amely ipari tűzoltóképzést biztosít, az oktatóknak minden félévben legalább egyszer meg kell látogatniuk azt az ágazatot, amely számára képzést nyújtanak, hogy átlássák, pontosan miről is van szó. És természetesen a kurzus tartalma is nagyon fontos; mindig az adott helyszíni pontos, hozzáértő ismeretére építve kell kialakítani, következetesnek kell lennie, és szükség van továbbá az anyag folyamatos jóváhagyására és felülvizsgálatára. A JOIFF gyakorlópályák megtalálhatók világszerte; Malajziában van egy nagyszerű központunk, aztán Hollandiában, Oroszországban van egy JOIFF-akkreditált gyakorlópálya, amely az olajutak kapcsán nyújt képzést, Dél-Afrikában is remek intézmények találhatók, ott a Texas A&M, és ami érdekes, hogy ők nem saját jogon akkreditáltak, hanem olyan képzés biztosítására, amiről Kevin beszélt korábban a BP kapcsán, az Egyesült Királyságban pedig ott van a Petrofac Scotland, a Samco Utilities, a Total Lindsey Refinery... A legnagyobb örömmel mondom el, így a nyilvánosság előtt most először, hogy a legújabb JOIFF-akkreditált tűzoltó gyakorlópálya itt van, Magyarországon, a FER Tűzoltóság és Szolgáltató Kft.-nél.

Most szeretném megkérni Kevin Westwoodot, a JOIFF Titkárát, hogy jöjjön a pulpitushoz és adja át Pimper Lászlónak, a FER tűzoltó-parancsnokának a JOIFF legújabb gyakorlópályájának akkreditációjáról szóló oklevelet.

Tehát összefoglalásképpen: az ipar része a társadalomnak, szükséges a munkahelyekhez, a növekedéshez és a fejlődéshez. Gyakran elcsodálkozom rajta, hogy az emberek miért nem ébrednek rá, hogy a világon minden egyes üzemi balesetet az ipar okoz. Azok az emberek, akik a legtöbbet tudnak az üzemi balesetek kezeléséről, az iparban dolgozó emberek. Miért nincsenek olyan mértékben bevonva, amilyen mértékben kellene? Erről hosszas vita zajlik, és a JOIFF keményen dolgozik a korlátok ledöntésén, hogy segítse az embereket a közös munkában. Azonban minél kevesebb eljárás kialakítására, bevezetésére és fenntartására kerül sor a hatékony vészhelyzeti beavatkozás biztosításához, amikor arra szükség van, egy-egy baleset vagy esemény bekövetkezésekor annál nagyobb lesz az elkerülhetetlen kár, és ezt a

OLAJ- ÉS VEGYIPARI TŰZOLTÓSÁGOK 5. NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJA 2009. november 17-18.

hatékony üzletfolytonosság is megszenvedi majd. Az iparnak vállalnia kell a maga felelősségét, ahogy korábban említettem, és szerintünk az ipar sok helyen nem vállalja ezt a felelősséget, mert a szükséges erőforrások és a képzések finanszírozásán igyekszik spórolni, és nincs olyan felkészült állapotban, amilyenre szükség lenne. Az iparnak felelősséget kell vállalnia, és sok országban ezt törvény szabályozza. Ez nem a mi véleményünk, ez törvény. A múltba visszatekintve üzletfolytonossági szempontból, egy-egy súlyos ipari balesetnél az adott vállalatot bezárták vagy eladták – az üzletfolytonosság elveszett. Ez történelmi tény. A hatékonyság érdekében a vészhelyzeti beavatkozási képességeket folyamatosan ellenőrizni és igazolni kell. Ahhoz, hogy ez így lehessen, ezeket a képességeket elfogadható nemzetközi normák szerint kell értékelni. A JOIFF a legjobb ipari gyakorlat normáit állítja fel, amelyek célja az üzletfolytonosság biztosítása hozzáértő és professzionális vészhelyzeti beavatkozás kialakításával. Akik még nem látogattak el weboldalunkra, azokat biztatjuk, hogy tegyék meg, a www.joiff.com-on. Különösen biztatjuk azokat, akik még nem tagjai a JOIFF-nak, és nagyon büszkék vagyunk arra, hogy a közönség soraiban már jó néhány JOIFF-tagot üdvözölhetünk. De arra is biztatjuk Önöket, hogy vegyenek részt a munkánkban, támogassák a munkánkat, mert remélem, Önök is meglátják majd, hogy, miként már említettem, megéri a fáradságot. Milyen hatással lehet egy ilyen baleset az üzletfolytonosságra és a hitelességre egy szervezeten belül? A JOIFF hisz abban, hogy ennek bekövetkeztét meg lehet akadályozni.

Köszönöm a figyelmüket!